

Ο Λεμός

ΗΡΘΕ στα χέρια μου ένα σημαντικό και οδυνηρό οδοιπορικό ενός τυραννισμένου θεατράνθρωπου. Πρόκειται για έναν εντυπωσιακά ογκώδη τόμο με τα θεατρικά απομνημονεύματα του Αδαμαντίου Λεμού με τίτλο «Η ουτοπία του Θέσπη». Στον υπέροχο αυτό τίτλο περικλείεται όλη η ηδονή και όλη η οδύνη της θεατρικής εμπειρίας. Πράγματι, ο σχεδόν μυθικός θεσπιστής του θεάτρου ίδρυσε μια τέχνη ακόμη, που ενώ πατάει πάνω στην ύλη και τρώει σάρκες για να ανδρωθεί, είναι ουσιαστικά κάτι το ανέφικτο, το απρόσιτο και το απροσδιόριστο. Ο Λεμός υπήρξε ένας σημαντικός πρωτόπυλος. Ο πρώτος θιασάρχης που έκανε αποκέντρωση, ο πρώτος θιασάρχης που πίστεψε στη νέα ελληνική δραματουργία (πρώτος ανέβασε Καμπανέλλη Αλέκο Γαλανό, Σωτήρη Πατατζή, Νότη Περγιάλη, Γεράσιμο Σταύρου, Κώστα Πρετεντέρη, κ.ά.) ο πρώτος που μαζί με τον Κουν, αργότερα (υπόγειο «Ορφέα» 1957) ανίχνευσε νέα ταλέντα. Στις παραστάσεις του το 1950 βρίσκει κανείς σκηνοθέτη τον Κουν, τον Δαμιανό, συνθέτη τον Κουνάδη. Βρίσκεις βέβαια και σκηνογράφο τον Τσαρούχη, τον Στεφανέλη. Τι άνθρωποι, τι εποχές, τι αλληλεγγύη! Ο Λεμός με το κάρο του Θέσπη βρέθηκε στην Αίγυπτο, για χρόνια εγκαταστάθηκε στην Αμερική, πρόσφατα οργάνωσε ένα εργαστήριο στην Ηλιούπολη. Μόνος, αβοήθητος, κυνηγημένος, αποσυνάγωγος. Αλλά πεισματάρης.

Το πολυσέλιδο συνταρακτικό οδοιπορικό του, πολύτιμο ακόμη και για μελανές σελίδες της πρόσφατης εναντίον της χούντας στην Αμερική και τον Καναδά αντίστασης των ημιγκρέδων, πρέπει να διαβαστεί από όλους, ιδίως από τους νέους και ιδιαίτερα από τους θιαστικούς και αλαζόνες νέους ηθοποιούς μας για να καταλάβουν πως έβγαινε κάποτε το μεροκάματο, πως κάποτε οι εμπνευσμένοι έκαναν θαύματα από το μηδέν, πως περπάτησε το ελληνικό θέατρο.

Νασαι καλά, Αδαμάντιε Λεμέ, που μας παρηγορείς και μας κληροδοτείς μια πείρα που μας πλουτίζει. Χωρίς ανθρώπους σαν εσένα, το θέατρό μας από πολύ νωρίς θα είχε γεμίσει τενεκέδες ξεγάνωτους.

Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ